

bb. 48. budapesten a török külügyminiszter

t/ma/m m/gw/dg hgy

1981. február 4.

szerdán este hivatalos látogatásra budapestre érkezett ilter türkmén, a török köztársaság külügyminisztere magyar kollegájának, puja frigyenesnek a meghívására.

a török diplomácia vezetőjét, s a kíséretében lévő személyiségeket a ferihegyi repülőtéren puja frigyenes külügyminiszter fogadta. jelen volt rosta lászló, a magyar népköztársaság ankarai, illetve oguz gökmen, törökország budapesti nagykövete is.

/mti/

- . -

bb. 49. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. február 4.-én zárásig

gw hgy

1981. február 4.

28. szolidaritás az uruguay haladó erővel
29. máv-közlemény
30. kitüntetés
31. magyar-szovjet filmgyüttműködés
32. elhunyt balkó lajos
33. rákosi mária temetése
34. agrár tanácskozás
35. megyei tanácsulések
36. áfor-egyetem szerződés
37. munkafelajánlások az szkp kongresszusa tiszteletére
38. török külügyminiszter életrajza
39. új egyetemi tanárok
40. dr. zalai károly kitüntetése
41. tv játék ősbemutatója
42. magyar-szovjet határmenti árucseré
43. kpm és hajdu megye vezetőinek tanácskozása
44. magyar-osztrák akadémiai együttműködés
45. okisz ankét
46. sárgarépa kostoló
47. időjárás
48. a török külügyminiszter érkezése
49. hírjegyzék

/mti/

- . -

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: koronczay emil
izsák erika
halasi györgy

v é g e

21.17/gw

- 36 -

21.17

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. február 5. c s ü t ö r t ö k

bb.1. gyógyszer az emlőrák ellen - az országos onkológiai intézet főigazgatójának nyilatkozata

i/zá/gk/pp/zsu hgy

1981. február 5.

a közelmúltban a patikákba került az egyt gyógyszervegyészeti gyár új terméke, a zitazonium, s ezzel magyarország anglián után a világon másodikként állított elő olyan gyógyszert, amely sikerrel alkalmazható az emlőrák gyógyításában.

eckhardt sándor professzor, az országos onkológiai intézet főigazgató főorvosa az mti munkatársának adott nyilatkozatában összefoglalta az e gyógyszerrel kapcsolatos tapasztalatait:

- a zitazonium jótulajdonságai - a szájon át való felhasználás módja, valamint elenyésző mellékhatásai - révén sikerrel alkalmazható az emlőrák súlyos, áttételes eseteiben. erre akkor kerül sor, amikor már az operáció nem segít, az eddig ismert citosztatikumok használata pedig - számottevő mellékhatásai miatt - kockázatos. a zitazonium e súlyos, gyógyíthatatlan esetekben is - amelyek az orvostudomány számára eddig megoldhatatlan problémát jelentettek - tíz beteg közül négyet visszaidőtt az életnek, talpra állított. azokban az áttételes esetekben pedig, amikor a daganat nem a csontvelőben, hanem a lágyszövetekben terjedt el, a zitazonium különböző gyógyszerekkel kombinálva is eredményes hatást fejt ki.

/folyt.köv./

-1-

bb.1./gyógyszer ... folyt./zsu

- mivel a zitazonium mellékhatásai jelentéktelennek és könnyen megszüntethetők, alkalmas arra, hogy hosszú, akár egyhárom éven át tartó gyógykurában is alkalmazzák.

- hatásmechanizmusának lényege - folytatta a professzor - abban rejlik, hogy az emlőben a daganat képződése két okra vezethető vissza. az egyik az oestrogének /női nemi hormonok/ hibás termelődése a petefészekben, amit a zitazonium korrigál. az emlődaganat keletkezésének másik oka pedig az lehet, ha maga a sejt, illetve annak receptora /ingerfelvevő szerve hibásan működik: az oestrogén hormon hatására - amely hatást a beteg receptor nem a megfelelő mértékben közvetít - a sejt rohamos növekedésnek indul; ebben az esetben a gyógyszer hatóanyaga, a tamoxifen leblokkolja, csökkenti az oestrogén hibás befolyását a sejtre.

- a tamoxifenre vonatkozó első angol közlemények alapján - tehát körülbelül nyolc-tíz évvel ezelőtt - figyeltek fel az egyt kutatói, hiszen ezzel rokon vegyületet korábban már vállalatuknál is előállítottak. a gyártó eljárást a gyógyszerkutató intézetben dolgozták ki, majd a több éven át tartó kémiai, technológiai, farmakológiai és klinikai vizsgálatokat tartalmazó kísérletsorozatokat 1974-ben kezdték az egyt-ben. az országos onkológiai intézet orvosai 1977-ben kapcsolódtak be a vizsgálatokba. az intézet és a gyár szakemberei együttes munkájukkal elérték, bebizonyították, hogy a gyógyszer a törzskönyvezés követelményeinek megfelelő: tehát patikai forgalomba kerülhet.

- már valamennyi kgst-országban folytatnak kísérleteket, vizsgálatokat a zitazoniummal, az országos onkológiai intézet irányításával. az intézet - amelyet az 1974-es kgst-egyezmény klinikai gyógyszerkipróbáló központtá minősített - garantálja a gyorsított gyógyszerkipróbálást, ami azt jelenti, hogy a hazai gyógyszer-törzskönyvezést megelőzően már megindulhattak a klinikai vizsgálatok a többi szocialista országban is. így jelentősen lerövidül a patikai forgalomba kerüléshez szükséges idő.

- az orvosok, vegyészek és gyógyszerészek azonban nem elégedtek meg az eddigi eredményekkel, hanem tovább folytatják vizsgálataikat, s kutatják, hogy milyen rákos megbetegedések ellen hatásos még ez a gyógyszer. az eddigi vizsgálatok eredményei azt mutatják, hogy mivel e vegyület maga is a hormonhatású anyagok csoportjába tartozik, ezért valószínűleg a prosztatatarákkal szemben is sikerrel alkalmazható lesz - fejezte be nyilatkozatát eckhardt professzor./mti/

-.-
-2-

bb.2. a csendes don filmváltozata a televízióban

i/kj/bc/zsu hgy

1981. február 5.

ismét nagyszerű irodalmi mű folytatásos bemutatására készül a televízió: mihail solohov nagyszabású regényeposzának, a csendes donnak 6 részes filmváltozatát február 17-től, kedd esténként vetíti.

a tv-sorozat az 1957-59-ben készített, 3 részes filmalkotás 6x45 perces változata. művében az író egy család életén keresztül mutatja be a doni kozákság, a katonarendbe tartozó parasztok sajátságos helyzetét. a regény - és a film - cselekménye az első világháborút megelőző években kezdődik, s hőseinek sorsát a háború frontjain, 1917 forradalmain, és a polgárháború csatáin át 1922-ig, az új rend végleges megszilárdulásáig követi nyomon.

a filmtörténeti szempontból is érdekes regényadaptáció forgatókönyvírója és rendezője szergej geraszimov. a főbb szerepeket pjotr glebov, dmitrij iljicsenko, jelena bisztricka-ja és zinajda kirijenko alakítja. magyar hangjuk papp jános, gera zoltán, kánya kata és császár angéla. a szinkronrendező moldoványi józsef./mti/

-.-

bb.3. pályázat szakmunkásképzéssel egybekötött tiszthelyettes iskolai jelentkezésre

i/km/pá/bc/zsu hgy

1981. február 5.

a honvédelmi minisztérium jelentkezésre hívja fel az általános iskolák nyolcadik osztályos fiutalulóit, akik vonzódnak a katonai életpálya, a tiszthelyettesi hivatás és a választott szakma iránt, s vállalják, hogy tanulmányaik befejezése után a magyar néphadsereg tiszthelyetteseiként teljesítenek szolgálatot.

az iskola szabadszállás községben működik és négyéves időtartama. a képzés időtartama alatt a hallgatók gépjárműtechnikai szerelő /autószerelő/ szakmunkásképzésben és ezzel párhuzamosan gépjárműtechnikai vagy harckocsi technikai szakos tiszthelyettes képzésben részesülnek.
/folyt.köv./

-3-

bb.3./pályázat ... folyt./zsu

a negyedik év végén szakmunkás, valamint tiszthelyettes- kibocsátó vizsgát tesznek, majd a magyar néphadsereg tiszthelyetteseként kezdik meg csapatszolgálatukat. a képzés során a tanulók térítésmentesen hivatásos gépjárművezetői jogositványt is szerezhetnek, az iskolán a növendékek teljes és ingyenes ellátásban, továbbá a tanulmányi eredménytől függően ösztöndíjban, a negyedik évben tiszthelyettes iskolai hallgatói illetményben részesülnek.

a jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, hivatásos katonai szolgálatra való egészségi alkalmasság, magyar, történelem, számtan, fizika és kémia tantárgyakból legalább jó /négyes/ tanulmányi eredmény.

a pályázók „jelentkezési lapot”, a megyei hadkiegészítés és területvédelmi /budapesten a fővárosi hadkiegészítő/ parancsnokságtól, illetve az általános iskola igazgatójától szerezhetik be, s ugyanitt kaphatnak részletes tájékoztatót.

a jelentkezés nem zárja ki más közép- vagy szakmunkásképző iskolába történő egyidejű jelentkezés lehetőségét.

a pályázati határidő: február 20.

/mti/

.-.

bb.4. új olasz filmek magyarországi forgalmazásra

i/ár/z/bc/zsu hgy

1981. február 5.

tíz olasz filmet, köztük több - világhírű színészek közreműködésével készült - szórakoztató produkciót és az olasz társadalom feszítő kérdéseit vizsgáló alkotásokat vásároltak meg a közelmúltban magyarországi forgalmazásra a szakemberek. az olaszországban járt filmátvételi delegáció 28 megtekintett műből - a tavalyi termés javából - választotta ki a hazai mozihálózat műsorára kerülő produkciókat.

/folyt.köv./

-4-

bb.4./új olasz ... folyt./zsu

pasquale squitieri filmjének címe: a vadfajzat - így gúnyolják északon a dél-olasz vidékekről bevándorlottakat. a történet a megélhetést keresők egyikéről szól, aki szegénysorsu társai szemében ugyan karriert csinál, ám beilleszkedni nem képes környezetébe.

a mai olasz baloldal panorámájának megfestésére vállalkozik marco tullio giordane elsőfilmes rendező átkozottak, szeretlek benneteket című alkotásában, amely a tavalyi locarno-i filmfesztivál nagydíját nyerte el. a mű - hőseinek sorsába bepillantva - az 1968-as diákmozgalmak gyökereitől egészen a mai szélsőbaloldali terrorizmusig vázolja fel a váltságba került társadalom új utjait kereső fiatalok törekvésit. a főszerepet a munkásosztály a paradicsomba megy című filmből ismert flavio búcci alakítja. a produkciót a stúdióhálózatban vetítik majd.

érdekes-képtelen alapötletet valósított meg az én és katherina című vígjátékában alberto sordi, aki rendezője, s egyben az egyik főszereplője is a filmnek. a másik főhős egy robot, amelyet csupán a háztartási munkák elvégzésére vásárolnak, de hamarosan kiderül, hogy a gépnek is vannak érzelmei, s nem kiszolgálója, hanem partnere kíván lenni tulajdonosának.

a vasárnapi csábitók című műben négy, egymással csupán lazán összefüggésben álló történet jelenik meg. közös azonban bennük - s ez adja a film értékét - hogy az epizódok főszerepét egy-egy közismert, kitűnő művész formálja meg: ugo tognazzi, roger moore, lino ventura és jim wilder.

a megvásárolt alkotások között több bűnügyi történet is van, így bud spencer, terence hill és franco nero új filmje.

/mti/

.-.

bb.5. zsebkalauzok a baranyai műemlékekről

igó/st/zsu hgy

1981. február 5.

„megszólaltak”, a baranyai műemlékek: históriás lapokon mesélik el múltjukat a látogatóknak. a sorozatot, amelyből most jelent meg a tizedik zsebkalauz, a baranya megyei tanács adja ki a mecsekvidéki intézőbizottsággal és az idegenforgalmi hivatallal együtt.

/folyt.köv./

-5-

bb.5./zsebkalauzok ... folyt./zsu

a látogatók a mini utikalauzokból megismerkedhetnek a műemlékek eredetével és történetével, helyreállításának folyamatával, s a legjellegzetesebb részleteivel, ily módon teljesebb és maradandóbb élményhez jutnak. a négy-hat oldalas ismertető a helyszínen kaphatók, a korabeli metszetekkel, illetve művészi fotókkal díszített kiadványokban a műemléket feltáró vagy helyreállító régészek, építészek, muzeológusok, tudományos kutatók - ismertetik a látóivalókat.

a sorozat olyan ismert vagy kevésbé ismert műemlékeket mutatott be eddig, mint a siklói és a szigetvári vár, a mecsek-nádasdi árpád-kori templom és a drávaiványi festett kazettás mennyezetű református templom, a pécsi török dzsámi és a pécsi préposti palota./mti/

bb.6. puma, astor, malmő - megkészszerzi exportját a szatmár butorgyár

kal/zsu hgy

1981. február 5.

megkészszerzi exportját az idén a szatmár butorgyár. a má-tészalkai nagyüzemből mintegy 70 millió forint értékű ülő-garnitúrát, szekrénysort, és hálót szállítanak a szovjetunió-ba és csehszlovákiába. a hazai választékot pedig egy sor új-donsággal bővítik. az első negyedévben kerül az üzletekbe a puma és a bereg ülőgarnitúra, valamint a számos termékcsa-lád. a tavalyi bnv-n sikert aratott gyártmányai közül az idén jelenik meg a boltokban az astor és a malmő szekrénysor. az utóbbi tömör tölgyajtókkal, rusztikus stílusban készül. a ba-laton butorgyárral közös új terméke lesz a má-tészalkaiaknak a bázis ülőgarnitúra, melynek kárpitos munkálatait végzik a szatmári városba./mti/

bb.7. kovács margit muzeum: 830.000 látogató

bam/mné/st/zsu hgy

1981. február 5.

szentendre évről-évre gyarapodó képzőművészeti gyűjtemé-nyei, muzeumi növekvő számu látogatót vonzanak. erről tanus-kodik az elmúlt évi statisztika is, amely szerint a duna-ka-nyar művészeteket pártoló városának egymillió 224.000 vendége kereste fel a neves mesterek műveit bemutató kiállító termeket, emlékszobákat, hetvenezerrel több, mint 1979-ben. különösen nagy volt az érdeklődés a kovács margit muzeum iránt. a vi-lághírű művész derős-bájos, a népmesék hangulatát árasztó ke-rámiaira tavaly 830.000-en voltak kíváncsiak./mti/

-6-

bb.8. több tejtermék zalából

tóa/st/zsu hgy

1981. február 5.

számottevően növeli termelését és exportját az idén a zala megyei tejipari vállalat, annak ellenére, hogy a megyé-ben némileg csökkent a tehénállomány, a nagy állattartó tele-peken ugyanis jelentősen növekedett a tejtermelés, egész sor zalai tsz és állami gazdaság került fel a tehénenként 4.000 literen felül termelő üzemek listájára. a zalai tejiparban az idén 90 millió liter tejet vásárol és dolgoz fel. fő ter-mékéből, a kocsikerék nagyságu ementálból 2.000 tonnát gyár-tanak, 180 tonnával többet a tavalyinál. a többletet exportra szánják, hagyományos nyugat-európai vásárlóikkal már megállá-podtak a szállítás ütemezésében is. a tejtermelés növekedé-se azt is lehetővé teszi, hogy fokozzák az idehaza közkedvelt göcseji sajt és a zalai füstölt sajt gyártását. tejből, vajból, turóbból, tejfölből a kereskedelem minden igényét ki tud-ják elégíteni, sőt, ha növekednek a rendelések, a jelenleginél több tejtermék szállítására is képesek./mti/

bb.9. ivólé palackozó épül a siófoki állami gazdaságban

káp/st/zsu hgy

1981. február 5.

új ivólé palackozó építését kezdték meg somogy megye egyik legnagyobb zöldség- és gyümölcstermelő üzemében, a siófoki állami gazdaságban. a mintegy 2000 négyzetméter alap-területű ivólé-palackozó üzemcsarnokot ndk gyártmányu töltő-gépsorral szerelik fel. az új létesítményben évente tizenöt-millió hét deciliteres üveget töltenek meg rostos őszibarack és sárgabaracklével. emellett továbbra is gyártják a már köz-ismert tasakos sió ivólevet. az új palackozó üzemcsarnokot jövőre helyezik üzembe./mti/

bb.10. megújul szeged belvárosa

dén/st/zsu hgy

1981. február 5.

az idén százhuszonhét millió forintot fordítanak szegeden a régi épületek felújítására és tatarozására. ezt a pénzt elsősorban a nyolcvan-száz évvel ezelőtt épült eklektikus stílusu belső városrag megújítására költik.

/folyt.köv./

-7-

bb.10./megujul ... folyt./zsu

a következő években gyorsuló ütemben folytatódik a Lenin kör-
ut által határolt terület, a patinás szegedi belváros házai-
nak megfiatalítása. a hatodik ötéves tervben egy milliárd fo-
rintot szánnak erre a célra. az idén huszonhét nagy lakóház
teljes felújítását folytatják, illetve kezdik meg. hetven-
ketőnek pedig külső homlokzatát újítják fel, mintegy negy-
venezer négyzetméteren színes időtálló, mosható festékréteg-
gel.

a teljesen felújításra kerülő épületekben kicserélik az
elavult régi fűdémszerkezeteket, megszüntetik a pincelakásokat,
a társbérleteket. a földszinti portálokra új üzletsorokat ala-
kítanak ki, az üzlethelyiségeket elfoglaló raktárakat a perem-
kerületekbe telepítik. több éves felújítási munka után az idén
ismét birtokukba vehetik a lakók a széchenyi tér, a klauzál
tér a kárász utca és a kis utca által határolt ugynevezett
kis dávid palotát, amelyben a lépcsőházat díszítő szép fres-
kókat is restaurálták. rövidesen megkezdik a régi hungária,
az egykori kass szálló felújítását is. az épület művelődési
célokat szolgál majd./mti/

.-

-8-

bb.11. az áfészek a kistermelőkért - több nagyhozamu növény-
fajtát adnak át

1/jf/s/pp/zsu hgy

1981. február 5.

az elmúlt években az általános fogyasztási szövetkezetek
alapvető feladata lett a kistermelők támogatása, munkájuk szer-
vezése és az értékesítési biztonság megteremtése, - állapította
meg a szövetség elemzése, amely egyúttal az elkövetkező évek fel-
adataira is felhívta a figyelmet.

a kistermelés anyag-és eszközellátásában az áfész-ek
kiemelkedő szerepet vállalnak. az elmúlt évben mintegy 350 mil-
lió forint értékű vetőmagot, 450 millió forint értékű műtrágyát
és növényvédőszeret, több mint 200 millió forintért pedig szer-
árut adnak el a kistermelőknek.
3200 elárusítóhelyen 1,2 millió tonna takarmányt, továbbá je-
lentős mennyiségű palántát, szőlő- és gyümölcszsaporító-anyagot,
tenyészállatot és naposbaromfit adtak át a kistermelőknek.

a kapcsolat túl az egyszerű adásvételen. az áfész-ek
nagy gondot fordítanak a mezőgazdasági szakcsoportok kié-
pítésére, és fejlesztésére. az adatok szerint mintegy 2600 szak-
csoport működik az országban, tagjaik száma meghaladta a 200 ez-
ret. nyulterményestéssel több mint 800 szakcsoport foglalkozik,
kerthasznosítással 450, és hozzávetőleg ennyi jegyezte el magát
a méhészkedéssel. legtöbben a sertésenyésztéssel foglalkoznak,
mintegy 62 ezren. a szakcsoportok adnak arra is, hogy a közös
alapjukat - gazdasági összefonódásukat - erősítsék. az elmúlt
öt évben a közös érték megkétszereződött a csoportokban, és
eléri a 230 millió forintot. /a közös alapokat a szakszövetke-
zetek együttesen használják; ilyenek például a nagyértékű gépi
berendezések, amelyek a tagok rendelkezésére állnak megfele-
lő anyagi hozzájárulás vagy bérleti díj ellenében./

a szakcsoportok közös értékesítése évente több mint
négy milliárd forintot tesz ki. árutermelésük több termékkel
öt év alatt megkétszereződött. ilyen például a zöldség- és a
gyümölcs. a sertésenyésztők is csaknem kétszer annyit adtak
1980-ban, mint 1975-ben. a szövetkezetek termékfelvásárlását és
elsősorban a szakcsoportok kínálata határozza meg. miután a
szakcsoportokban állítják elő a vágónyul és a méz döntő részét,
valamint a tojás és a baromfi nagyobb hányadát is, az áfészek
a felvásárlásnál jó lehetőséghez jutnak.

/folyt.köv./

08.30/zsu

-9-

ppp

101

☉

bb.11./az áfészek ... folyt./zsu

az áfész-ek integrációs tevékenysége elsősorban a kistermelői hagyományokkal rendelkező térségekben, mindenképp bács-kiskun, békés, csongrád, győr-sopron, komárom és fejér megyében jelentős.

a szövetkezetek a következő időszakban fokozzák a nagy termőképességű növényfajták és állatok értékesítését, ezzel még nagyobb gazdasági sikerek eléréséhez segítik a kistermelőket. újabb mezőgazdasági ágazatokban szervezik meg a szaktanácsadást, mindenképp a kézimunka igényes növények termelésére újabb társulások létrehozását kezdeményezik, egyebek között a hűtő- és a konzervipar ellátására./mti/

--

bb.12. tsz hűtőház ráckeve

bam/mné/st/zsu hgy

1981. február 5.

mire megéri az első idei gyümölcs, megkezdődhet a munka a ráckevei aranykalász termelőszövetkezet épülő hűtőházában. a közös gazdaság exportfejlesztési hitelt és állami támogatást is kapott a beruházáshoz, amelynek első ütemében a 350 vagon évi teljesítményű mirelit-üzem és összes kiszolgáló részlege készül el.

a termelőszövetkezet építési-szerelési főágazata mellett több hazai vállalat vesz részt a kivitelezésben, amellyel párhuzamosan már tart a felkészülés az üzemeltetésre is. az aranykalász szakemberei hat megye nyolcvan termelő gazdaságát keresték fel, kutatva a nyersanyagforrásokat, s egyúttal az értékesítési lehetőségeket is. a ráckeveiek ugyanis ebben az esztendőben a nyersanyagszükségletnek csak 30 százalékát termelik maguk, a többit felvásárlással egészítik ki.

a tervek szerint az idén 1880 tonna gyorsfagyasztott terméket szállítanak külföldre a ráckevei mirelit-üzemből, a többi között 100 tonna sárgahüvelyű vágott babot, 210 tonna paradicsompaprika-kockát, 300 tonna karfiolt és 590 tonna gurulós málnát.

a hűtőház építését tovább folytatják, 1982 szeptemberére elkészül a 2500 tonna kapacitású almatároló. az épületkomplexumhoz öltöző, konyha, étterem és számos más járulékos létesítmény csatlakozik majd. a hűtőházat tulnyomórészt hazai, illetve lengyel importból származó technológiai berendezésekkel szerelik fel. a beruházásra felvett hitelt a főágazat bevételeiből három év alatt megtérítik./mti/

08.35/zsu

-10-

goy 107
P

bb.13. félidőben a gyümölcsösök metszése borsodban

kör/st/zsu hgy

1981. február 5.

borsod megye nagyüzemi gyümölcsöseiben, valamint a háztáji és kiskertekben félidőben tartanak a gyümölcsfák metszésével. a megye mintegy tízezer hektárnyi gyümölcsösében több mint másfél millió fát kell előkészíteni a termésre. a munkák gyorsítására a borsodi gyümölcstermesztési rendszer, amelyhez négy állami gazdaság és tizenegy termelőszövetkezet tartozik, a nagyüzemi almáskertekben bevezette a gépesített metszést. pneumatikus szerkezettel működő metszőgéppel alakítják termőre a fák koronáját. a tapasztalatok szerint az ország legészakibb vidékén november óta szinte megszakítás nélkül tartó fagyos időjárás nem okozott rügykárt a gyümölcsösökben./mti/

--

bb.14. korszerűsített hajduváz

tár/st/zsu hgy

1981. február 5.

a hajdu megyei állami építőipari vállalat és a kelet-magyarországi tervező vállalat szakemberei közös munkával továbbfejlesztették a gyermekintézmények építésénél jól bevált hajduváz-szerkezetet. az új típusu hajduváz építési rendszer kialakításával 20 százalékkal csökkentették a költségeket, s mintegy 8-10 százalékos élőmunka megtakarítást is elértek. a költség-csökkentést többek között ugynevezett kazettás födém szerkezet kialakításával érték el, amely jóval olcsóbb, a korábban használatos rejtett zsaluzású polisztirol-habos megoldásnál.

jelentős változtatás a régi típusu termékekhez képest, hogy az ajtókat és az ablakokat ezentúl nem az építkezés helyszínén, hanem már a gyártás során a házgyárban építik be. az új rendszer révén csökkentik az épületekben a funkcionálküli közlekedőterek nagyságát.

a korszerűsített hajduváz-szerkezettel a jövőben nemcsak gyermekintézmények, hanem különféle irodaépületek, szociális, egészségügyi és kereskedelmi létesítmények is készíthetők. az új típusu szerkezetekből ebben az évben mintegy 50-60 ezer négyzetméter alapterületnek megfelelő panelt készítenek a debreceni házgyárban./mti/

--

08.40/zsu

-11-

goy 107
P

bb.15 . házgyári elemek győrből a prágai diákszállóhoz

cser/st/zsu hgy

1981. február 5.

házigyári elemek szállítását kezdték meg győrből prágába. a győr megyei állami építőipari vállalat dolgozói a győri házigyár elemeiből 1300 személyes, 11 szintes, konyhával és éttermmel felszerelt egyetemi diákszallót építenek a csehszlovák fővárosban. az alapozási munkákat már a múlt év végén megkezdték. jelenleg a fogadó szint szerkezeti munkáin dolgoznak és rövidesen az elemek összeszereléséhez is hozzálátnak.

speciális gépkocsikon összesen 6 ezer különböző típusu, méretű és súlyu elemet szállítanak az építkezés színhelyére. az elemeket szállító gépkocsi konvojok az oda-vissza 960 kilométeres utat két nap alatt teszik meg.

a győri vállalat az érnexport közreműködésével már évek óta dolgozik csehszlovákiában. pozsonyban már több diák- és munkásszállót, valamint szállodát építettek, egyebek között az ezer személyes hotel bratislavát. dolgoztak brnoban is, ahol két szállóépület gyors elkészítésével öregbítették hírnevüket. a prágai diákszallót is 22 hónap alatt építik fel./mti/

--

bb.16. elhunyt palotás márton

mm/zsu ie

1981. február 5.

palotás márton, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetteje, aki 1932 óta volt tagja a pártnak, 73 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása február 10-én kedden 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága
közlekedési és szállítási dolgozók
szakszervezete

/mti/

--

bb.17. elhunyt benedikty istván

gk/zsu ie

1981. február 5.

benedikty istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetteje, aki 1928 óta volt párttag, 71 éves korában elhunyt. temetése február 10-én 3 órakor lesz az óbudai temetőben.

az mšzmp viii. kerületi bizottsága
vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezete

/mti/

--
-12-

09.10/zsu

10.10

10.10

10.10

bb.19. ilter türkmén csütörtöki programja

t/ma/mm/zsu pj

1981. február 5.

ilter türkmén, a török köztársaság külügyminisztere - aki puja frigyes külügyminiszter meghívására hivatalos látogatáson tartózkodik magyarországon - csütörtökön délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

ezt követően a külügyminisztérium épületében puja frigyes és ilter türkmén, több vezető munkatársuk részvételével, hivatalos tárgyalásokat folytattak.

/folyt.köv./

bb.18. elfogták és őrizetbe vették

s/zsu pj

1981. február 5.

a kék fény február 4-i, szerdai adásában többrendbeli csalás büntettének alapos gyanuja miatt körözött tóth sándor 22 éves foglalkozás nélküli, büntetett előéletű, ózdi, valamint többrendbeli lopás büntettének alapos gyanuja miatt körözött kampler tiber 39 éves foglalkozás nélküli büntetett előéletű budapesti lakost a rendőrség a lakosság bejelentése alapján budapesten elfogta és őrizetbe vette. tóth sándor ügyében a ii. kerületi rendőrkapitányság, kampler tiber ügyében a viii. kerületi rendőrkapitányság folytatja a vizsgálatot./mti/

--

bb.20. halálos végű balesetek

n/zsu pj

1981. február 5.

nyiregyházán a ságvári mgtsz manda-bokori üzemegységében gyurján andrás 57 éves fogatos, nyiregyházi lakos az általa hajtott lovaskocsiról leesett, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset okának vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

nyiregyháza külterületén orosz mihály 32 éves kántor hajdudorogi lakos személygépkocsijával egy elvesztett pótkerék kikerülése közben összeütközött a vele szemben haladó tehérgépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül orosz mihályné 25 éves adminisztrátor és orosz mária 3 éves gyermek, hajdudorogi lakosok olyan súlyos sérülést szenvedtek, hogy kórházba szállítás közben meghaltak. orosz mihály és másik utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személygépkocsi vezetője figyelmetlenül vezetett.

/folyt.köv./

11.05/zsu

11.05

-13-

11.05

11.05

bb.20./halálos ... folyt./zsu

debrecen külterületén nagy ferenc 36 éves gépkocsivezető, ebesi lakos a mellette elhaladó pótkocsis tehergépkocsi pótkocsi oldalának esett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a baleset okát a rendőrség vizsgálja.

bács megyében a galambosi vasutállomáson egy tehervonat halálra gázolta juhász antalné 46 éves háztartásbeli, petőfiszállási lakost.

a székesfehérvári vasutállomáson egy személyvonat elütötte heiden jánosné 73 éves nyugdíjas, székesfehérvári lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. mindkét baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte./mti/

-.-

bb.21. tragikus következményekkel járó tűz

s/zsu pj

1981. február 5.

ismét tragikus következménnyel járó tűz keletkezett a tűzvédelmi szabályok durva megszegése miatt. nagykörösön a fekete-dűlő 114 szám alatti lakóépületben tűz keletkezett, amely áttért a kamrában tárolt takarmányra is. a tűz gyors és nagyerejű továbbterjedését elősegítette a kamrában nagy mennyiségben szabálytalanul tárolt benzin. a tűzben lelte halálát a 47 éves szikszai ignácné. a tüzet az önkéntes és az állami tűzoltók rövid idő alatt eloltották. a tűz keletkezési körülményeinek megállapítására a rendőrség a tűzoltók bevonásával vizsgálatot megindította./mti/

-.-

bb.22. munkában a mezőgazdasági légiflotta - megkezdtek az őszi kalászosok fejtrágyázását

káp/ká/zsu pj

1981. február 5.

az enyhére fordult időjárásban megélnékült a somogyi határ: munkához látott a mezőgazdasági légiflotta, megkezdődött az őszi kalászosok fejtrágyázása.

/folyt.köv./

113.0/zsu

-14-

12.12.13.14.15.16.17.18.19.20.21.22.23.24.25.26.27.28.29.30.31.

bb.22./munkában ... folyt./zsu

a felengedett talaj nem bírja el a földi növényvédő gépeket, a levegőből viszont akadálytalanul szórhatják a nitrogén műtrágyát. a kaposvári, nagyatádi és kéthelyi növényvédelmi egyszerűbb gazdasági társulás repülőgépei és helikopterei közül elsőként a kaposváriak repülőgépe szállt fel magyarátd határában, majd fokozatosan a többi is munkához lát. a megyében ezekben a hetekben mintegy hatvanezer hektárnyi buza fejtrágyázását végzik el levegőből./mti/

-.-

bb.23. felépült a győri Lenfonó munkásszállója - megkezdtek a beköltözést

mzs/ká/zsu pj

1981. február 5.

megkezdtek a beköltözést csütörtökön győrt, a Lenfonó és szövőipari vállalat új munkásszállójába. a gyár szomszédságában épült fel 102 dolgozó részére a szálló, amelyet 16 millió forintos költséggel hozott tető alá a tanácsi építő-, és szerelőipari vállalat. a háromszintes épületben háromágyas szobák, szintenként főzőkonyhák, étkezők, vasalószobák és társalgók kaptak helyet. a földszinten könyvtárat és játékszobát is berendeztek.

ez a győri gyár első ilyen szociális létesítménye, amely nagyban enyhít a bejáró dolgozók helyzetén. elsősorban azok veszik igénybe, akik eddig naponta több órát utaztak lakóhelyük és a munkahely között./mti/

-.-

bb.24. virágkiállítás és vásár kaposvárott

gom/ká/zsu pj

1981. február 5.

a kaposvári farsang eseményeként csütörtökön megnyílt a városgazdálkodási vállalat kertészetének virágkiállítása a kilian györgy ifjusági uttor és művelődési központban.

a szemet gyönyörködtető kiállításon nemcsak a cserepes, és vágott virágok százait mutatták be az érdeklődőknek, hanem jó ötleteket is adtak az otthonok díszítéséhez. a szárazvirág kompozíciókkal a kiskertben, s a mezőn is megtalálható növényekkel a virágnélküli hónapokban is kellemessé tehető az ember környezete.

a kiállítás alkalmával vásárt is rendeznek. két napig huszharminc százalékkal olcsóbban árúsítják a szebbnél szebb növényeket, virágokat./mti/

11.40/zsu

-15-

11.12.13.14.15.16.17.18.19.20.21.22.23.24.25.26.27.28.29.30.31.

bb.25. a taggazdaságok hatodik öt éves tervét fogadta el a hage tanácsa

szii/st/zsu pj

1981. február 5.

a taggazdaságok hatodik öt éves tervét, valamint a közös létesítmények előkészítését tárgyalta meg és fogadta el csütörtökön kabán, a hajdusági cukorgyárban megtartott ülésén a hajdusági agrárpari egyesülés tanácsa. a tervidőszakban az alakulás óta eltelt négy esztendő tapasztalatai alapján a legjobb módszerek megismertetésével tovább kívánják csökkenteni az egyes üzemek közötti termelési különbségeket. a hage taggazdaságok vállalták, hogy az ország legujabb és legnagyobb cukorgyára, a hajdusági cukorgyár nyersanyag-szükségletének 60 százalékát megtermelik, ami évente mintegy 350 ezer tonna répát jelent. ennek érdekében a korábbiakhoz képest növelik a répával bevetett területet és a hozamokat is.

tovább folytatják ebben a tervciklusban a gabona-hus vertikum kialakítását. a rekonstrukciók mellett hajduszoboszlón évente 40 ezer hízót kibocsátó sertéstelep építését kezdték meg. a hortobágy peremén gazdálkodó üzemekben tovább növelik a juhállományt, befejezik a debreceni baromfifeldolgozó vállalat bővítését és korszerűsítését. fejlesztik a takarmánygazdálkodási rendszert, létrehozzák az agrokémiai központot, nagyobb ütemben folytatják a térségben a meliorációt, s a debreceni konzerigyárral közösen hozzálátnak egy számítóközpont felépítéséhez./mti/

..-

bb.26. időjárásjelentés

zsu pj

1981. február 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. február 5-én 12.00 órakor:

fokozatosan csökkenő felhőzet

a pireneusi-félszigettől a kárpát-medencén át egészen a kelet-európai síkság északi részéig egy közel 1000 km széles felhő és csapadékzóna húzódik.

/folyt.köv./

12.55/zsu

-16-

13⁴⁰
Pa

bb.26./időjárásjelentés ... folyt./zsu

mögötte északnyugat felől kissé hidegebb, de szárazabb levegő áramlik közép-európa fölé. szárazföldünk délkeleti, keleti vidékein ugyanakkor folytatódik a változékony, a február elején megszokottnál enyhébb idő.

hazánkban szerdán az ország nagy részén borult idő volt. csupán a nyugati megyékben sütött 1,2 órán át a nap, a délelőtti óráktól egyre több helyről jelentettek esőt, északkeletről havasesőt, hózáport. a hőmérséklet csúcserőke szerdán északkeleten, keleten általában 0 és plusz 5 fok között volt, az ország nagy részén azonban 5,10 fokig melegedett fel a levegő.

ma hajnalra általában mínusz 2, plusz 3 fokig csökkent a hőmérséklet. a reggel 7 óráig lehülő csapadék mennyisége általában 10 mm alatt maradt, de a déli megyékben 10-20 mm eső esett, sőt egy-két helyről 20 mm-t meghaladó esőt jelentettek.

délelőtt északnyugaton felszakadt a zárt felhőzet, keleten még több felé esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor plusz 1 és 5 fok között volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 6,2 fok volt, 6,2 fokkal magasabb, mint a sokéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 5 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 998 mb, gyengén emelkedik.

várható időjárás péntek estig:

északnyugat felől lassan tovább csökkenő felhőzet, majd változóan felhős idő. a dunántúlon néhány helyen hózáporral, keleten csütörtökön többfelé esővel, pénteken szórványosan havas esővel, hózáporral. többfelé megerősödő északnyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4, plusz 1 fok, a derült, szélvédett helyeken mínusz 5 fok körül.

a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1 és 6 fok között.

/folyt.köv./

13.00/zsu

-17-

13⁴⁰
Pa

bb.26./időjárásjelentés ... 2. folyt./zsu

távolabbi kilátások szombattól keddig:

időnként megnövekszik a felhőzet, számottevő csapadék nem valószínű. általában erős szél várható, időnként viharos lökésekkel. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet plusz 1, minusz 4 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet elérte plusz 5 fok körül, az időszak végén 0 plusz 5 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható.

a duma vizállása budapestnél 176 cm, hőmérséklete 2,4 fok.
/mti/

-.-

bb.27. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. február 5-én 14.00 óráig

zsu ie

1981. február 5.

1. gyógyszer az emlőrák ellen
2. a csendes don filmváltozata
3. pályázati felhívás
4. új olasz filmek
5. zsebkalauzok
6. megkértszerezi exportját a szatmár butorgyár
7. kovács margit muzeum
8. több tejtermék zalából
9. ivólé palackozó épül
10. megújul szeged belvárosa
11. az áfészek a kistermelőkért
12. tsz hűtőház
13. metszik a gyümölcsfákat borsodban
14. korszerűsített hajduváz
15. házgyári elemek győrből
16. elhunyt palotás márton
17. elhunyt benedikty istván
18. elfogták és őrizetbe vették
19. ilter türkmén csütörtöki programja
20. balesetek
21. tragikus tüzeset
22. munkában a mezőgazdasági légiflotta
23. győri lenfonó munkásszállója
24. virágkiállítás
25. hage tanácsa
26. időjárásjelentés
27. hírjegyzék

/mti/

14.00/zsu

14.10
/zsu

-.
-18-

bb. 28. az ideai feladatokról tárgyalt a közlekedési dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t/kf/pp/gw ie

1981. február 5.

a közlekedési ágazat vi. ötéves tervének céljait, a szakszervezethez tartozó közlekedési vállalatok ideai főbb feladatait vitatták meg a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete központi vezetőségének csütörtöki ülésén, amelyen részt vett és felezőlalt gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára is.

a közúti közlekedés a személyszállításban átlagosan 3-3,5 százalékos növekedéssel, a vízi közlekedés változatlan, a légi közlekedés pedig magasabb követelményekkel számol, hangsúlyozta a szakszervezet titkára, a városi közlekedésben - főleg budapesten - az utzási igények minimális növekedése várható, a közlekedési ellátás azonban tovább javul az új metrószakasz üzembehelyezésével, az áru fuvarozásban az igényeknek megfelelően ugyancsak alacsonyabb forgalomnövekedést terveznek, a vállalatok általában létszámbővítés nélkül oldják meg feladataikat, csupán a bkv és a malév tervezi több dolgozó foglalkoztatását az új metrószakasz, illetve új légi járatok, új létesítmények üzembe helyezése miatt.

az ágazat beruházási lehetőségei a várható teljesítményekkel összhangban ugyancsak mérsékeltebb a korábbiaknál. a volán, - elsősorban a selejt pótlására - 800 autóbust, több mint 2000 teher-, és 670 személygépkocsit szerez be, 350 millió forintot fordít telepeinek fejlesztésére, autóbusszállomások és szociális létesítmények építésére, a hungarocamion 230 szerelvényt, a malév gépparkja a két tu-154-essel gyarapodik, a ferihegyi repülőtér nagyberuházása az ütem szerint folytatódik, a mahart egy-egy személy- és tolóhajóval és hat uszályal bővíti hajóparkját, a nagyvállalatok a tavalyinál 91 millió forinttal többet fordítanak a dolgozók szociális helyzetének javítására, a tervek szerint a bkv folytatja központi szociális és oktatási bázisának építését, ugyancsak tovább épül budapesten a közös közlekedési lakótelep, a volán más közlekedési vállalatokkal együttműködve budapesten és miskolcon gyermekintézmény létesítését tervezi, a volán 1. sz. vállalatnál pedig országos hatáskörrel gépjármű-közlekedési üzem-egészségügyi bázis kezd meg működését.

/folyt. köv./
14.41/gw

- 19 -

1510

bb. 28. /az idej feladatokról....1. folyt./gw

a központi vezetőség megítélése szerint is változatlanul fontos feladat a tömegközlekedés javítása, a termelékenyebb, a gazdaságosabb áruszállítása. egyetértve a közlekedés terveiben megfogalmazott célokkal, reálisnak, megalapozottnak tartja azokat. fontos követelményként határozta meg, hogy a bizalmi testületek elé kerülő vállalati elképzelések egyértelműen tartalmazzák a konkrét temivalókat, s a dolgozók számára érthetően határozzák meg a fejlesztési terveket, a szociális fejlesztés elképzeléseit, a vállalati szakszervezetek szorgalmazzák, hogy a gazdasági vezetés a munkaversenyt és annak szervezését tekintse a tervekészítés elengedhetetlen részének.

a szakszervezet állásfoglalásában hangsúlyozta, hogy messze-
menően segíti és támogatja a szállítási munkamegosztás további korszerűsítését, a hatékony fuvarozási módszerek széles körű elterjesztését, a személyszállításban a tömegközlekedés fejlesztését és a lépcsővetes munkakezdés országos bevezetését. miután a közlekedés javítása kiemelt feladat, a szakszervezeti szervek fordítsanak nagyobb gondot a dolgozók képzésére, továbbképzésére.

/mti/

bb. 29. halálozás
mm/dg/gw ie

1981. február 5.

zalaváry miklós festőművész a magyar képző- és iparművészek szövetsége, valamint a magyar népköztársaság művészeti alapjának tagja 52. életévében elhunyt. temetéséről később intézkednek. /mti/

bb. 32. tanácskozás a nők iskolázottságáról, foglalkoztatásáról

t/gy/mm/bc/gw ie

1981. február 5.

házánkban a foglalkoztatottak 43 százaléka nő, s napjainkban a munkaképeskorú nők 80 százaléka dolgozik: a két számadatot nagyjelentőségű változás kifejezőjének minősítették csütörtökön a nőtanács székházában a munka- és a közéleti bizottság ülésén.

a nők foglalkoztatásának és képzettségének alakulásáról tanácskoztak, és leszögezték, hogy néhány évtizede még nagy harcot kellett vívni a háztartásban tevékenykedők munkába állításáért, ma a női foglalkoztatás már elérte a „demográfiai”, maximumot.

olajos árpád, az mta munkatudományi bizottságának titkára vitaindító előadásában számokkal is alátámasztotta: csupán az utóbbi tíz évben - jórészt a nők tanulási kedvének megélénkülésével - a gyengébb nem „betört”, sok, korábban férfi-szakmaként számon tartott munkaterületre is. a továbbtanulók között a nők aránya elérte az 50 százaléket, diplomásaink 40 százaléka leány vagy asszony, az utóbbi tíz esztendőben a női dolgozók között megduplázódott a diplomások aránya, s ma már 7.6 százalék. az érettségizettek között több mint 51 százalékra tehető a nők aránya.

/folyt. köv./
15.27/gw

- 20 -

bb. 32. /tanácskozás a nők.... folyt./gw

a nődolgozók 23 százaléka szakmunkás, jóllehet a munkásnők között a nagyobb hányadot még mindig a betanított, illetve a segédmunkások képviselik. ezt azonban - emelték ki a tanácskozáson - ma már korántsem lehet egyértelműen negatívnak tekinteni. ugyanis időközben - jórészt a technikai haladás következtében - több ipari munkaterületen megváltozott a munka jellege és tartalma. a technikai fejlődéssel együtt járó, ugynevezett dequalifikációs folyamat elsősorban azokat a munkahelyeket érinti és érintette eddig is, ahol a kézimunkát a gépi munkával nagyrészt már helyettesíthetik. erre utal a szakmunkásnők és a betanított munkásnők arányának eltérő mértékű alakulása, a betanított munkahelyek számára gyorsabb ütemű növekedése.

az ülésen az is elhangzott: a nőknek 40 százaléka, a férfiaknak mindössze 21.6 százaléka dolgozik szellemi munkakörben. nemcsak szellemi, hanem fizikai munkakörökben is megfigyelhető a korábbi női-férfi foglalkoztatás arányainak megváltozása. a mérnökök 13-14, az agronómusok 16, a közgazdászok 38, az orvosok és gyógyszerészek 40 százaléka nő, vezető munkakörökben azonban változatlanul kevesen vannak. ezért a bizottság ülésén további előrelépést sürgettek e téren. 1973 és 1977 között a férfi vállalati igazgatók száma például 3, a női igazgatók száma 28 százalékkal nőtt, viszont a nők aránya e munkakörökben így is csupán 11.6 százalék. /mti/

bb. 33. csökken a paradicsom termőterülete - zöldségtermesztési tanácskozás kecskeméten

lász/st/gw ie

1981. február 5.

csökken a paradicsom termőterülete - állapították meg csütörtökön kecskeméten az ágazat helyzetével foglalkozó tanácskozáson. az okokról egyebek között elmondták, hogy a jelenlegi gyakorlat mellett a nagyüzemi paradicsomtermelés általában gazdaságtalan és igen sok kézi munkát igényel. az eddigi árutermelési szerződéseket az azt mutatják, hogy az idén a tavalyinál jóval kisebb területen foglalkoznak a friss fogyasztási és ipari felhasználású paradicsom termelésével. így például az abonyi új világ tsz 350 hektárról 100-ra, a tompai kossuth termelőszövetkezet pedig 100 hektárról 40-re csökkentte a paradicsom termőterületét. a kutatók szerint nem indokolt az ágazat ilyen mérvű visszalépése.

/folyt. köv./
15.43/gw

- 21 -

16¹⁰

bb. 33. /csökken a paradicsom... folyt./gw

a termelésfelújításhoz van elegendő új hazai nemesítésű paradicsom hibrid, de ahhoz, hogy megfelelően alakuljanak a hozamok, a gazdaságoknak szélesebb körben kellene alkalmazniuk a bevált agrotechnikai módszereket. megvan a lehetőség a hektáronkénti 40-50 tonnás terméseredmények elérésére, és ez már jövedelmezővé teszi a növény termesztését. a kecskeméti jubileum fajtából például üzemi termesztésben már 100 tonna hektáronkénti hozamot is elértek, de megfelelő hozzáértéssel további négy hibrid is 60-60 tonnányi hozamra képes. a termelésbe vonásukat ösztönöznék, ha az ipar és a kereskedelem élne a minőségi átvétel lehetőségével. /mti/

bb. 34. szentesi szegfűk moszkvába

tób/st/gw ie

1981. február 5.

Csongrád megye legnagyobb virágtermelő gazdaságából, a szentesi termál tsz-ből csütörtökön harmincezer szál szegfűt szállítottak moszkvába a monimpex külkereskedelmi vállalat üzletkötése alapján. budapestig gépkocsin, onnan pedig repülőgépen utaztak a szovjet fővárosba a gondosan karton dobozokba csomagolt virágok.

az illatos küldemény egy nap alatt érkezik meg a szentesi üvegházakból a megrendelőkhez. a piros, fehér, rózsaszín és a többszínű, ugynevezett cirmos szegfűk átlagosan 50 centiméter hosszú száruak és kinyitott állapotban 8-10 centiméter átmérőjűek. vázába helyezve egy hétig is megőrzik üdeségüket.

az ideai legnagyobb szállítmány a csütörtöki volt. a hátralévő téli időszakban hetenként egy-egy alkalommal küldenek szegfűket a szovjetunióba. emellett kielégítik a hazai igényeket, a szentesi gazdaságnak ugyanis budapesten és az ország több más városában huszonhat virágboltja van. /mti/

16.07/gw

- 21 -

16⁰

bb. 35. száztíz vállalatnak és szövetkezetnek van már önálló export import joga - sajtótájékoztató a külkereskedelmi minisztériumban

t/st/pá/gw ie

1981. február 5.

ez év január 1-ével egész sor újabb termékre terjesztették ki a termelők önálló külkereskedelmi jogát, ami - a különböző társulásokban érdekelt üzemeket is számítva - mintegy 40 termelő vállalatot érint. a külkereskedelmi jog kiterjesztésének folyamatairól, további bővítésének lehetőségeiről tájékoztatták csütörtökön az újságírókat a külkereskedelmi minisztérium illetékes főosztályvezetői.

elmondtak, hogy az elmúlt 15 évben mind szélesebb körben éltek a vállalatok azzal a lehetőséggel, hogy a szakosított külkereskedelmi vállalatoktól átvegyék a maguk készített termékek egy részének vagy teljes egészének exportjogát, vagy a gyártóikhoz szükséges egyes importcikkek behozatalának jogát. ma már összesen 110 vállalat és szövetkezet élhet a külkereskedelem lehetőségeivel, a magyar gépipari termékeknek például több mint felét maguk a termelők önállóan exportálják. természetesen a célszerűség, az önállósággal járó előnyök és hátrányok gondos mérlegelése dönti el, hogy érdemes-e valamely ipari vagy mezőgazdasági üzemnek vállalkoznia a külpiaci munkára, előnyös-e a népgazdaságnak egy-egy adott termék vagy termékcsoporthoz önálló termelői exportja vagy importja.

a tapasztalatok szerint a vállalatok egyre nagyobb felelősséggel mérlegelik lehetőségeiket, mielőtt hivatalosan kérnék az önálló külkereskedelmi jogot. az export önállóságának szándéka csaknem valamennyi vállalatnál felmerült, amikor azonban a piaci viszonyokkal, a rendelkezésükre álló, nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező szakemberállományukkal is számot vetnek, elképzeléseik irreális részét maguk lefaragják, s többnyire valóban olyan feladatokra vállalkoznak, amelyek reális lehetőségeket biztosítanak számukra a nemzetközi piacon. ez az oka annak, hogy az önálló külkereskedelmi jog iránti igény nem tömeges, s a kérések túlnyomó részét engedélyezi is a külkereskedelmi minisztérium az adott vállalat felügyeleti szervének javaslata alapján. engedélyezéskor elsősorban azt vizsgálják, hogy az önállóság megadása elősegíti-e a hatékony külkereskedelmi munkát a külföldi piacon, s az adott vállalat rendelkezik-e az új feladatához szükséges feltételekkel.

/folyt. köv/
16.21/gw

- 23 -

16⁰⁵

bb. 35. /száztíz vállalatnak és.....1.folyt./gw

eddig többnyire nagyobb termelővállalatok, komplett berendezések gyártásával foglalkozó üzemek, gazdasági közös vállalkozások jutottak önálló külkereskedelmi joghoz, kívánatos azonban, hogy a kis- és középüzemek közül is többen hozzanak létre olyan közös vállalkozást, amely képes a külpiaci munkára.

szakemberek körében is kevésbé ismert, hogy az önálló külkereskedelmi jogon kívül egész sor egyéb lehetőség is van kapcsolatok kiépítésére a külföldi partnerekkel, valamennyi hazai termelő és felhasználó vállalat megkötöttség nélkül tarthat fenn külföldiekkel kapcsolatot, tájékozódhat a partner igényeiről, kínálatáról, jóllehet a külkereskedelmi jog hiányában nem köthet velük megállapodásokat, bizonyos alkalmakra ugynevezett eseti külkereskedelmi jogot igen széles körben kaphatnak a vállalatok, jelenleg több mint 300 vállalat veszi igénybe ezt a lehetőséget, továbbá, ha valamelyik termelővállalat nem elégedett a termékeit exportáló külkereskedelmi vállalat munkájával, választhat más külkereskedelmi vállalatot, amihez 30 napon belül adja meg az elismerést a minisztérium, ezen kívül létesültek olyan külkereskedelmi vállalatok, mint a generalimpex, az intercooperation, a hungagent és az interag, amelyeket bármilyen exportügylettel meg lehet bízni, további lehetőségeket jelent a termelővállalatok számára társaságok alapítása, amelyek a műszaki fejlesztéstől az importig a gazdasági munka lényegében minden fázisában segítséget nyújtanak a hozzájuk tartozó vállalatoknak, jelenleg már 147 olyan termelővállalat vesz részt ilyen társaságban, amely külkereskedelmi joggal nem rendelkezik.

a vállalatoknak tehát sokféle lehetőségük van arra, hogy a helyzetüknek, adottságuknak legmegfelelőbbet válasszák, s így tegyék gazdaságosabbá termelésüket, exportjukat, a minisztérium továbbra is rugalmasan segíti a vállalatokat a legelőnyösebb megoldás kiválasztásában, beleértve az önálló külkereskedelmi jog engedélyezését is. /mti/

bb. 36. eredmények és lehetőségek az üzemi, az iskolai étkeztetésben - a kneb vizsgálata

1/az/gg/bc/gw ie

1981. február 5.

milyen a koszt az iskolákban, a munkahelyeken, izletes-e, elegendő-e az étel, érvényesítik-e a menü összeállításában az egészséges táplálkozás kívánalmait - ennek néztek utána budapest, és 16 megye népi ellenőrei a közelmúltban, a kneb által összefogott országos vizsgálatban a népi ellenőrzési bizottságok 1700 szakértője, társadalmi munkatársa vett részt, s munkájukat csaknem félezer szakszervezeti, kiesz, népfrontos aktivista segítette.

/folyt.köv./
16.34/gw

- 24 -

16⁵⁰

bb. 36./eredmények és lehetőségek.....1.folyt./gw

a tömegétkeztetés helyzetét vizsgálva száznál több tanácsot, 94 vállalatot, szövetkezetet, 260 munkahelyi étkezdét és 205 éttermet, vendéglőt kerestek föl, a széles körű fölmérés tapasztalatait terjesztette a kneb a minisztertanács csütörtöki ülése elé.

az összefoglaló jelentésből kitűnik, hogy a gyermekétkeztetés fejlődött, a konyhákban egyre inkább figyelembe veszik az életkori sajátosságokat, de gond azért akad, az természetes, hogy másként, mást főznek az óvodáknak, az egyetemi hallgatóknak, de például az általános iskolában ugyanazt a kosztot eszi az aprócska kisdíák és a kamaszodó ifjú, előfordul, hogy a gyomrot terhelő nehéz tulságosan zsíros étkeket kap a gyerek.

elmarad a várakozástól a dolgozók szervezett étkeztetése, természetesen vannak vállalatok, ahol elsőrendű az ellátás, másutt viszont az átlag alatt marad, üzemi étkeztetésben a dolgozók 40 százaléka részesül, de az olcsóbb - hiszen szociális kedvezményrel nyújtott - munkahelyi ebédelés lehetőségével többen is élnének, ha például a több műszakban termelő gyárak összehangolnák a műszakváltással, a munkásszállítás menetrendjével az étkezés időpontját, a vizsgált vállalatoknál, intézményeknél a dolgozók háromnegyedrésze a vendéglátóipar főztjét eszi üzemi ebédként -1100 étteremben áll a tömegétkeztetés szolgálatában -, egynegyede vállalati étteremben étkezik, a népi ellenőrök megítélése szerint még többen étkezhetnének a vendéglátóhelyeken, s indokolt az olcsóbb ételek arányának növelése, a diák-és nyugdíjasmenü bevezetése, árkedvezmény nyújtása, mindehhez az kellene, hogy a vállalatok, a fogyasztási szövetkezetek fölismerjék: ha alacsony is a tömegétkeztetés haszonkulcsa, a 20 százalékos állami támogatást is számítva mégiscsak jól járnak, hiszen jobban kihasználhatják a konyhai kapacitást, növelhetik forgalmukat, előfordul viszont az is, hogy az iskolák idegenkednek attól, hogy diákjaik éttermekben ebédeljenek.

a népi ellenőrök szóvá tették: számos vállalatnál nem veszik figyelembe, hogy a különböző megterheléssel járó munkát végzők más-más kalóriaértékű táplálékot kívánnak, a higiéniai helyzetet vizsgálva azt állapították meg, hogy a köjál szigorának köszönhetően csaknem mindnütt ügyelnek a tisztaságra, az élelmezésben dolgozók egészségügyi alkalmasságára, előfordult ugyan, hogy üzemi, iskolai étkezdékben, éttermekben hanyagságot, szabálytalanságot tapasztaltak, ezeket az eseteket azonban rögvest jelezték az illetékes hatóságoknak, s az intézkedés és a pénzbírság nem maradt el.

/folyt.köv./
16.40/gw

- 25 -

17¹⁵

bb. 36./ eredmények és lehetőségek...2. folyt./gw

a kneb egyebek között javasolta: a vállalatok működjenek együtt dolgozók étkeztetésében, ne fordulhasson elő, hogy egyik intézményben „félgözzel főz a konyha”, a szomszédos üzemben pedig éppen most tervezik bővíteni. /mti/

- . -

bb. 30. gyulai gál ferencnek,

pá/dg/gw ie

1981. február 5.

a fővárosi operettszínház vezető karmesterének temetése február 10-én, kedden 11 óra 30-kor lesz az óbudai temetőben. /mti/

- . -

bb. 37. sikeres volt a mecseki bányászat nagy feladatai felett vállalt kisz-védnökség

kász/st/gw ie

1981. február 5.

sikerrel teljesítették a mecseki bányászat ötödik öt éves tervének kiemelt feladatai felett vállalt védnökséget az ifjúkommunisták - állapította meg pécsétt tartott csütörtöki ülésén a kisz baranya megyei bizottság. a mecseki szénbányák rekonstrukciójának és a mecseki ércbányászati vállalat új, v-ös üzeme építésének segítésére 1976-ban kaptak védnökségi megbízatást a fiatalok, s a gazdasági vezetők véleménye is az, hogy munkájuknak, vállalásaiik teljesítésének nagy szerepe volt a mecseki bányászat sikereiben.

az ifjúkommunisták tizenötmillió forint értékű új berendezés üzemeltetése, karbantartása és a korszerű eljárások bevezetése, elterjesztése felett védnökösködtek. példás együttműködést alakítottak ki a szocialista brigádokkal, a vállalati vezetőkkel annak érdekében, hogy az új gépek minél hatékonyabban segíthessék a mecseki szénmedence megnövekedett termelési céljainak elérését, az 1980-ra tervezett több mint hárommillió tonna fekete kőszén felszínre hozását. a különböző bányüzemekben honos jó munkamódszerek közötti alkatrész-gyorssegély megszervezésével számottevően hozzájárultak ahhoz, hogy a mecseki szénbányák a tervidőszak alatt háromszáznolcvannégyezer tonnával termelt többet a tervezettnél. a kossuth bányüzem iv. aknájának négyszáz millió forintos új beruházásából oroszlánrészt vállaltak az aknamélyítő vállalat kiszesei. a mecseki bányászat történetében először bíztak ilyen fontos feladatot ifjúsági brigádokra.

a mecseki ércbányászati vállalat v-ös üzemeinek megépítése felett vállalt védnökséghez az ércbányász fiatalokon kívül az aknamélyítők is csatlakoztak. az ezeregyszázhusz méter mély szállítóakna mélyítésénél és szerelvényezésénél országos rekordot állítottak fel; 133,5 métert haladtak előre havonta. /mti/

17.10/ww

- 26 -

bb. 38. a testnevelési és sporttevékenység fejlesztéséről tárgyalt a pedagógusok szakszervezete

t/ár/tr/bc/gw hgy

1981. február 5.

a pedagógusok szakszervezetének fontos feladata, hogy sajátos eszközeivel segítse a tanulóifjúság rendszeres testnevelési és sporttevékenységét, szellemi, fizikai állóképességének fejlesztését - hangoztatták a szakszervezet központi vezetőségének csütörtöki ülésén. a résztvevők megállapították, hogy az utóbbi években javultak az egészséges életmódra nevelés feltételei, az újonnan épült tanintézetekben korszerű tornatermeket is birtokukba vehettek a diákok, számos sportpálya létesült, a pedagógusok és a tanulók testedzését egyaránt szolgáló sporteszközökkel gyarapodtak az iskolák. mindehhez hozzájárultak a szakszervezet munkahelyi bizottságainak pályaépítési akciói, amelyek eredményeként társadalmi összefogással hoztak létre új testnevelési eredményeket, s az „egy üzem - egy iskola” mozgalom eredményei. a mostani öt éves tervben jelentős összegeket szánnak a testnevelés tárgyi feltételeinek további javítására, ám az intézmények összefogására, az erőik koncentrálására az eddigieknél is nagyobb szükség van a helyi adottságok jobb kihasználása érdekében.

az új tantervekben a korábbiaknál több idő jut a testnevelési foglalkozásokra, a program részévé vált a szabadidős sportokra való felkészítés is, s nagyobb időt fordítanak a tanórán kívüli játékos, vonzó sportolási lehetőségek megteremtésére.

az ülésen elfogadott feladatterv szerint a munkahelyi bizottságok kezdeményezik majd, hogy a testnevelő tanárok mellett mind több pedagógus vállaljon részt a tervek megvalósításával kapcsolatos tennivalókból, fordítsanak nagyobb figyelmet az általános iskolák alsó tagozatában és a napköziotthonokban is a rendszeres mozgásra. a szakmunkásképző intézetekben különösen fontos, hogy a diákokat megfelelően felkészítsék a választott pályájukkal összefüggő fizikai igénybevételre, s ehhez nagy segítséget adhat az iskolai sportmozgalom kibontakoztatása. a szakszervezet szorgalmazza: a felsőoktatási intézményekben fokozatosan vessék be a minden évfolyamra kiterjedő kötelező testnevelési foglalkozásokat, s különösen a pedagógus-képzésben kapjon nagyobb súlyt a testedzés annak érdekében, hogy a fiatal tanárok munkahelyükön aktívan vegyenek részt a tömegsportban, mozgósítsák arra diákjaikat is. a szakszervezeti testnevelési tevékenység fejlesztése az ifjúsági szervezetekkel, és a lakóterületi intézményekkel, sportegyesületekkel szoros együttműködésben valósítható meg. /mti/

17.24/gw

- . -
- 27 -

bb. 19. /ilter türkmén csütörtöki programja... 1. folyt./gw

t/ma/mm/bc/gw hgy

1981. február 5.

az eszmecserén áttekintették a kétoldalu kapcsolatok alakulását, a gazdasági, a kulturális együttműködés fejlesztésének lehetőségeit.

a diplomáciai vezetők nagy figyelmet szenteltek a nemzetközi élet kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdéseinek. mindegyiket az enyhülés, a leszerelés, az európai biztonság és együttműködés ügyének. áttekintették a madridi értekezlet résztvevőinek eddigi munkáját, s elemezték a találkozó várható kilátásait. véleményeket cseréltek a világ különböző térségében kialakult feszültségek csökkentésének lehetőségeiről, módozatairól.

/folyt. köv./

bb. 39. ismét megnyílt a miskolc-tapolcai barlangfürdő

kör/st/gw hgy

1981. február 5.

a tervezettnél tíz nappal korábban, csütörtökön ismét megnyílt a miskolc-tapolcai barlangfürdő. a csaknem egy hónapos felújítás során kicserélték többek között a központi fűtést, a nyílászáró szerkezeteket, vízvezetékrendszert, felújították az elektromos világítást, magasnyomású vízzel lemosták a természetes sziklaüregek falait, ki kellett tisztítani a fürdőt tápláló forrást is. amelynek sziklakürtje 1938-as megnyitás óta kőtörmelékkel feltöltődött emiatt nemcsak ingadozó volt a hozam, de esetenként a víz is megzavarosodott. ennek megszüntetésére harminc méter mélységben hatszáz milliméter átmérőjű csövet helyeztek el a forrásban. így módon ivóvizminőségű, csiramentes vizet kaptak, amelynek hőfoka mintegy másfél fokkal emelkedett. a napi tizenkét-tizenhatezer köbméternyi hozam egy részét miskolc ivóvízellátására is felhasználják. /mti/

- . -

17.27/gw

- 28 -

14⁵⁰

:

bb 41. korom mihály látogatása baranya megyében

han/st/ny hgy

1981. február 5.

korom mihály, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára két napos látogatást tett baranya megyében. szerdán pécselt lukács jános, a megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta baranya gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális helyzetéről. az eszmecserén részt vett horváth lajos, a megyei tanács elnöke is. ezt követően a 25. emeletes toronyház bemutatótermében erdélyi zoltán, a dél-dunántúli tervező vállalat igazgatóhelyettese ismertette a pécsi városrekonstrukció munkálatait. a program a történelmi belváros megtekintésével, majd a mecsekkel szemben, dél felé terjeszkedő lvov-kertvárosban tett látogatással folytatódott. a teljes kiépítés után mintegy százezer embernek otthont adó lakónegyed újszerű nevelési központját szilágyi jános igazgató mutatta be. szerves egységben működik itt bölcsőde, óvoda, iskola. a készülő központi épületben színházterem, uszoda, tornaterem, konyha és étterem lesz. a politikai bizottság tagja ezután a pécsi pincelabirintussal ismerkedett, majd ellátogatott a pécsi állami gazdaság üszögpusztai telepére, ahol cser lászló igazgató számolt be a gazdaság tevékenységéről.

korom mihály csütörtökön a megye vezetőinek társaságában egész napos látogatást tett a mecseki ércbányánál. a vállalat központjában tóka jeno vezérigazgató és kovács istván, a pártbizottság titkára tájékoztatta a vendéget a legfiatalabb magyar bányászati ágazat fejlődéséről, terveiről. az ezt követő bányajárás során 900 méter mélységben működés közben mutatták be a nagy biztonságot nyújtó távirányításos rakodógépet, a bányászok erejét kiméző berendezéseket, majd a külszíni üzemlátogatáson az ércdusító munkáját. a látogatás befejezéseként a központi bizottság titkára az ércbányászati vállalat központi tanácstermében tartott aktív értekezleten időszzerű politikai kérdésekről adott tájékoztatást. /mti/

- . -

bb 42. bővül az ajkai kórház, új filmszínházat kap veszprém, nagyobb támogatás a magánépitkezőknek- az idei tervről tárgyalta a veszprém megyei tanács

feh/st/ny hgy

1981. február 6.

veszprém megyei idej költségvetésében és fejlesztési tervében kiemelkedő helyet kapott a lakásépítés, a közműfejlesztés, az egészségügyi ellátás, valamint az általános iskolai oktatás feltételeinek biztosítása. a tervet- amely szerint 1981-ben 1.3 milliárd forintot költhetnek fejlesztésre, 2.4 milliárd forintot működési és fenntartási célokra- csütörtöki ülésén hagyta jóvá veszprém megye tanácsa.
/folyt. köv/
17.30/ny

-29-

16

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 1-es anyagunkat / eckhardt sándor professzor nyilatkozata ;/

teljes egészében v i s s z a v o n j u k !

/mti/

-.-

bb 42. / bővül....folyt/ny.

a testület határozata hangsúlyozza, hogy a meglévő pénzüsszegeket, mindenekelőtt a folyamatban levő beruházások befejezésére kell összpontosítani, s a korábbinál még nagyobb jelentőséget kell kapnia az ésszerű takarékoságnak.

a terv 2800 lakás felépítésével számol, ebből 547 állami beruházással, a többi magánerebből készül el. a családi ház, illetve a telepszerű magánerebből építkezésekhez a korábbinál kedvezőbb feltételeket teremtenek, elsősorban közművesített telkek biztosításával. az építkezések mellett a terv tartalmazza mintegy 600 állami lakás teljes felújítását is. ebben az évben a helyi tanácsok 425 óvodai hely létrehozását tervezik, de ez a szám az eddigi tapasztalatok szerint a vállalatok és a lakosság társadalmi összefogásának eredményeként jelentősen emelkedhet. felépül továbbá 68 általános iskolai tanterem, egy szakmunkástanuló otthon és tovább folytatódik veszprémben a középiskolai nevelő komplexum építése. a közművelődési lehetőségeket javítja a megyeszékhelyen egy új filmszínház átadása és a petőfi színház rekonstrukciója. az egészségügy területén többek között befejeződik a 41 ágyas fertőző osztály építése, veszprémben folytatódik a megyei kórház rekonstrukciójának első üteme, tovább épül a devecseri szociális otthon és előkészítik a farkasgyepői tudógyógyintézet rekonstrukcióját. /mti/

-.-

bb 19. ilter türkmén csütörtöki2. folyt/ny.

a tárgyalásokat követően, a két miniszter jelenlétében, ugyancsak a külügyminisztérium épületében - szarka károly külügyminiszterhelyettes és oguz gökmen, törökország budapesti nagykövete, aláírta a magyar népköztársaság és a török köztársaság kormánya közötti, 1983 decemberéig szóló kulturális és tudományos csereprogramot.

/ folyt. köv/

-30-

17.45/ny.

18.05

bb. 43. befejeződött a mérnökképzéssel foglalkozó tanácskozás balatonfüreden

bév/st/gw hgy

1981. február 5.

hatékonyabb együttműködést kell kialakítani az azonos szakon oktató egyetemek és főiskolák között, a felsőoktatási intézmények oktató munkáját a mind több tehetséges fiatalok bevonni gyakorlati területről vagy a kutató intézetekből, az egyetemek kutatási eredményeinek gyorsabban be kell épülniük az oktatásba. ezt hangsúlyozta többek között dr. korcsog andrás művelődési államtitkár balatonfüreden, a budapesti műszaki egyetem és a pécsi pollack mihály műszaki főiskola vezetői négynapos eszmecserejének záróülésén. a magyar felsőoktatás időszerű kérdéseiről szólva az államtitkár hangoztatta, hogy a népgazdaság intenzív fejlesztésének szakaszában mind több magasan kvalifikált szakemberre lesz szükség, s ez minőségi változást igényel a felsőoktatásban. rámutatott arra, hogy nagyobb mobilitásra lenne szükség az egyetemi és főiskolai oktató személyzet körében, kiemelte az egyetemnek mint kutató bázisnak a szerepét, amely nem gátolja fő feladatában az oktatásban, sőt azt gazdagabbá, tartalmasabbá teszi.

a négynapos eszmecsere tiz előadás hangzott el, amelyekben az előadók vázolták a felsőoktatás iránti újabb igényeket is. dr. ábrahám kálmán, építésügyi és városfejlesztési miniszter és gábor andrás ipari miniszterhelyettes előadásában a többi között arról szólt, hogy a termelő munka közvetlen irányítói között az építőiparban és a gépészetben egyaránt alacsony a felsőfokú végzettségük részaránya. azt várják, hogy az egyetemek és a főiskolák az eddiginél is jobban készítsék fel az üzemmérnököket, okleveles mérnököket a gyakorlatra, a közvetlen termelésirányítási feladatokra. /mti/

-.-

bb. 44. csehszlovák szakszervezeti küldöttség látogatása hazánkban

z/st/gw hgy

1981. február 5.

frantisek brabecnek, a csehszlovák szakszervezetek központi tanácsa titkárának vezetésével február 3-5. között csehszlovák szakszervezeti küldöttség látogatást tett hazánkban. a delegáció tanulmányozta a magyar szakszervezeti mozgalom feladatait, valamint a xxiv. szakszervezeti kongresszus tapasztalatait.

a küldöttség csütörtökön elutazott hazánkba. /mti/

17.44/gw

- 31 -

18.05

bb. 45. nyolcak és aktivisták kiállítása a nemzeti galériában

i/km/tr/bc/gw hgy

1981. február 5.

a magyar nemzeti galériában csütörtökön nyílt meg a nyolcak és aktivisták című tárlat, amely külföldi sikersorozat - prága, pozsony, saint-etienne, london, róma, genova és párizs muzeumaiban történt bemutatás - után a hazai műkedvelőknek ad képet a századeleji legjelentősebb magyar képzőművészeti törekvések teljes keresztmetszetéről.

a magyar nemzeti galéria és a pécsi janus panonius muzeum közös rendezésében először kerül a budapesti közönség elé az avantgarde képzőművészet kezdeteit jelentő nyolcak művészcsoporthoz és a nyomdokán elindult aktivisták művészete. a kiállítás három nagy egységre oszlik. külön mutatják be a kernstok károly körül csoportosult radikális polgári művész társaság, a nyolcak alkotásait, itt megtalálhatók kernstok, berény róbert, czóbel béla, márfy ödön, cigány dezső, orbán dezső, poór bertalan, tihanyi lajos festményei, grafikái. nemrég került elő például berény róbert 1907-ben alkotott cilindres önarcképe, amely hosszú idő után látható ismét kiállításon. megtekinthető tihanyi lajosnak fülep lajos művészettörténészről festett portréja, amely első ízben a „ma”, folyóirat által rendezett kiállításon szerepelt.

az expresszionizmus, a kubizmus és a futurizmus tanulságait ötvöző sajátos magyar aktivista alkotásokból áll a tárlat második nagy egysége, amelyben egyebek között kiállították nemes lampért józsef és uitz béla képeit, monumentális tusrajzait. a tárlaton helyt kapott a magyar tanácskoztársaság két legismertebb plakátja: berény róbert fegyverbe! fegyverbe! és uitz béla vöröskatonák előre című alkotása.

a kiállítás harmadik nagy egysége az 1920-as évek jórészt emigrációban született magyar avantgarde művészetét, a konstruktivizmus változatát reprezentálja, középpontban a kassák lajos - bortnyik sándor teremtette képarchitekturákkal. a tárlaton mintegy 200 mű, 90-nél több festmény, csaknem 90 grafika, 6 szobor és több plakát látható. művek mellett az alkotókról, a korról valló fényképeket, s más emlékeket is bemutatnak.

az április 20-ig nyitva tartó kiállítást körner éva művészettörténész nyitotta meg. /mti/

18.00/gw

- 32 -

1810

bb 46. tovább növelik a természetvédelmi területeket vas megyében

Lér/st/ny hgy

1981. február 5.

tervegyeztető tárgyalást tartottak csütörtökön szombathelyen, az országos környezet-és természetvédelmi hivatal és a vas megyei tanács vezetői. a tanácskozáson hasznosnak, eredményesnek, sokrétűnek értékelték a megye környezet-és természetvédelmi tevékenységét. a múlt évben alakították ki többek között a kőszegi tájvédelmi körzetet, s bővítették a kőszegi chernel-kertet. elkészült a ság-hegy rendezési terve, s készül e munka örissentpéter és környékére is. a megyei különös gondot fordít a településfejlesztési társadalmi lehetőségeinek kiaknázására. az elmúlt időszakban különösen szép eredmények születtek a társadalmi erők összefogásával a szombathelyi szabadidő központ, a sárvári és a kőszegi csónakázótó építésénél.

megállapították, hogy a levegő szennyezésének csökkentése a megyében számos intézkedés történt. ennek ellenére azonban főleg a városokban tovább romlik a levegő szennyezettségi állapota. felhívták a figyelmet arra, hogy a vízellátás fejlesztéséről elmaradt a megyében a csatornázás és a szennyvíztisztítás. minden szennyvíztisztító telep tulterhelt. e gondok részbeni megoldására a távlati tervben szerepel a kőszeg-szombathelyi szennyvíztávozató megépítése. szombathelyen jelenleg nagyüzemi kísérlet folytatnak szennyvíz-iszap mezőgazdasági hasznosítására, s tervezik egy komposztáló telep létesítését. a hatodik ötéves tervben a megyében újabb területekre terjesztik ki a védettséget. az idej tervben szerepel kőszegen a zerge bogláros és fehérsáfrányos területek, a sárvár melletti őstölgyes, az ostffyasszonyfai őshonos erdő, valamint a répceszentgyörgyi kastélypark védelme. /mti/

-.-

bb 47. koncz gábor nemzetközi sikere

k /ár/z/ny bc hgy

1981. február 5.

a művelődési minisztérium nivódijban részesítette koncz gábor színművészt fábrzy zoltán: fábián bálint találkozásával is-tennel című filmjében nyújtott alakításáért. az új-delhiben nemrég befejeződött nemzetközi filmfesztiválon -a művészeti ág legrangosabb ázsiai szemléjén- a balázs józsef regényéből készült alkotást nagy sikerrel vetítették, s a filmbeli szerepének megformálásáért a legjobb férfi alakítás díját ítélte oda a zsűri a magyar művésznek. /mti/

18.10/ny

-33-

1810

bb. 40. új óvoda bükk-szentkeresztben

kör/st/gw hgy

1981. február 5.

új óvodát adtak át rendeltetésének csütörtökön a borsod megyei bükk-szentkereszt községben. a település a borsod megyei tanács által meghirdetett pályázaton egymillió forint vissza nem térítendő támogatást kapott az új gyermekintézmény létesítésére, amihez a község saját erőforrásaiból kétfélmillió forintot adott. az óvoda egyelőre 25 gyermeket tud fogadni, de a konyhát és a többi kiszolgáló helyiséget már úgy alakították ki, hogy ötven gyermeket is elláthassanak. a község lakói, valamint a borsodi erdő és fafeldolgozó gazdaság dolgozói társadalmi munkában már a második, ugyancsak huszonöt gyermek elhelyezésére alkalmas foglalkoztatót is tető alá hoztak, s ezt szeptemberben „népesítik”, be a gyerekekkel. /mti/

bb. 48. tóvári tóth istván kiállítása a derkovits-teremben

i/is/jk/bc/gw hgy

1981. február 5.

tóvári tóth istván, munkácsy-dijas festőművész alkotásaiból kiállítás nyílt csütörtökön a derkovits-teremben. a győreött élő művésznek - szőnyi istván és rudnay gyula egykori tanítványának - harminc olajfestményét tekinthetik meg a látogatók; elsősorban tájképeket, de a vásznak között portré és életkép is szerepel.

a tárlat február 19-ig tart nyitva a lenin köruti kiállítóteremben. /mti/

bb. 52. környezetünk védelméért - megállapodás az ellenőrzésre

i/az/pá/bc/gw

1981. február 5.

közösen ellenőrzi ezentúl a környezetvédelmet szolgáló intézkedések érvényesülését a központi népi ellenőrzési bizottság és az országos környezet-és természetvédelmi hivatal. az erről szóló együttműködési megállapodást csütörtökön irták alá. ebben rögzítették, hogy a kneb vizsgálatai során kiemelten foglalkozik a lakosság életkörülményeire közvetlenül ható környezetvédelmi feladatok megoldásának ellenőrzésével, s az okth-val együttműködve szervez a környezetvédelem egy-egy részterületét átfogó vizsgálatokat. /mti/

18.14/gw

- 34 -

bb 49. fafaragások - bányászokról

ráb/st/ny hgy

1981. február 5.

a borsod megye egyik kis falujában, erdőbényén élő Lavotha géza fafaragó munkáiból nyitottak csütörtökön kiállítást a tatabányai népházban. az alkotót már több alkalommal is meghívta a bányászvárosba a tatabányai szénbányák. Leszállt a bányákba, megismerkedett a föld alatt dolgozók munkájával, bányászcsaládokat látogatott meg. a népházban kiállított 32 alkotása közül jónéhány ezeknek az élményeknek köszönheti megszületését: bányamentőket, az aknába leszálló és a szénfalat fejtő bányászokat ábrázolnak a kis-és nagyméretű fafaragások. /mti/

-.-

bb 50. üdvözlő távirat

k/tr/ny bc hgy

1981. február 5.

uj-zéland nemzeti ünnepe alkalmából losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte sir david beattie fő-kormányzót. /mti/

-.-

bb 51. bécsben vendégszerepel az állami hangverszenyenekar

i kf/ny bc hgy

1981. február 5.

kétnapos vendégszereplésre bécsbe utazik az állami hangverszenyenekar. az együttes a musikverein saalban február 7-én és 8-án tartó: zene hurok, ütő hangszerekre és celestára című művét szólaltatja meg ferencsik jános főzeneigazgató vezényletével. a programban szerepel ezenkívül haydn oxfordi szimfóniája, valamint vivaldi echo koncertója. a vivaldi mű két hegedűszólóját dőry zoltán és bohús gábor, a zenekar két koncertmestere.

a bécsi vendégszereplés előtt, pénteken este a soproni liszt ferenc teremben mutatja be ugyanezt a műsorát a hangverszenyenekar. /mti/

18.25/ny

-35-

18.25/ny

bb. 53. kiállítás a dorottya utcai teremben

t/km/ve/bc/gw hgy

1981. február 5.

,,pappolunk,,... címmel kiállítás nyíl csütörtökön a dorottya utcai kiállítási teremben. a tárlaton 11 alkalmazott grafikus legfrisebb alkotásai láthatók plakátok, plakáttervek, tipográfiai vázlatok, könyvillusztrációk, fősorozatok, csomagolási elképzelések. a művészcsoport, amelynek tagjai balogh istván, darvas árpád, ernyei sándor, finta józsef, görög lajos, heinzelmann emma, mátyás andrás, papp gábor, sinka mátyás, szilvási nándor, zelenák creşcencia, majd husz esztendeje jelentkezik csoportos kiállítással. minden alkalommal egy-egy olyan témát választottak kiállításuk alapjául, amely szakterületük legjellemzőbb gondjait tükrözte, a megoldásukra is ötleteket adtak. így például tárlatot rendeztek már naptárgrafikákból, hanglemezgrafikákból, tipográfiai ötletekből, poszterekből, csomagolási javaslatokból.

a bemutató - amelyet balogh istván érdemes művész nyitott meg - március 1-ig tekinthető meg.

x x x

a kiállítás alkalmából papp gábor, a művészeti csoport egyik szellemi vezetője foglalta össze a csoport törekvéseit:

- első tárlatunkat 1963-ban hanglemez-grafikákból rendeztük meg. akkoriban a fekete korongok bizony elég silány tasakban kerültek az üzletbe. alkotótársaimmal azt kívántuk bemutatni, hogy ugyanazokkal a nyomdai eszközökkel esztétikus, a kor igényeinek megfelelő borító is létrehozható az alkalmazott grafika tudatos, értő felhasználásával. azóta is legfontosabb törekvésünk, hogy bizonyítsuk: az alkalmazott művészet is alkalmas arra, hogy az ember közvetlen környezetét - a könyvborítótól, az illusztrációtól, a filmplakáttól a színpadi díszletig - alakítsa, formálja, esztétikussá tegye.

- sajnos az eddigi kiállításainkon érzékeltetett gondolataink a legtöbb esetben pusztába kiáltott szóként haltak el. tárlatunk mintegy visszatekintés is eddigi kezdeményezéseinkre, az eredményekre, a kudarcokra, s ennek végkövetkeztetése, hogy nagyon sok esetben csak papoltunk - innen is ered a bemutató címe.

/folyt.köv./
18.27/gw

- 36 -

Rop

MTI

60.008/x
Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

1981. február 5.

bb 31. ülést tartott a minisztertanács

gw ie

1981. február 5.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott, meghallgatta a gazdasági bizottság tájékoztatóját az energiaellátás helyzetéről és jóváhagyta a továbbiakban szükséges tennivalókat.

a kormány elfogadta a tartósítóparról szóló jelentést, egyben megerősítette az állami tervbizottságnak azt az állásfoglalását, amely kötelezi a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztert, hogy komplex programot dolgozzon ki az iparág gazdaságosságának és exportképességének fejlesztésére.

a minisztertanács jóváhagyta az átb határozatát és intézkedéseit, amelyek az erdőtelepítési és a fásítási, valamint a talajjavítási tevékenység elősegítését szolgálják a vi. ötéves terv időszakában.

a kormány módosította az árhatósági hatáskörökről szóló 1967. évi határozatát. az új határozat az időközben bekövetkezett szervezeti és szabályozási változásoknak szerez érvényt, továbbá felhatalmazza az országos anyag- és árhivatal elnökét, hogy ellenőrizze az árhatóságok tevékenységét, valamint az általuk megállapított árakat.

a minisztertanács egyetértőleg tudomásul vette a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének jelentését a tömegétkeztetés helyzetéről. felhívta az illetékes tárcák, főhatóságok és a tanácsok vezetőit, hogy a jelentésben feltárt tapasztalatokat hasznosítva tegyék meg a szükséges intézkedéseket. /mti/

15.27/gw

- 1 -

bb. 53. / kiállítás.....folyt./gw

- az immár csaknem két évtizede vállalt és megtett közös utunk lényeges sajátossága a felszabadult, gyakran ironikus, játékos alkotó kedv, a feladatok lelkiismeretes grafikai megközelítése, a mindenkori műgond, a korszerűségekre törő igyekvés. mint az eddigié, ez a tárlat is megerősítheti, hogy elsősorban az alkalmazott grafika szakemberei értenek legjobban ahhoz, ami a művészeti ág körébe tartozik. ezért az ipar, a kereskedelem szakembereinek véleményünk szerint az eddigiéknél jobban kellene él-niük a művészeti ág adta lehetőségekkel és szorosabban együttmü-ködniük az alkotókkal. ha van igény az alkalmazott grafikusok munkájára, akkor művészeink ennek felelősséggel eleget is tesz-nek. /mt1/

- . -

bb. 54. időjárásjelentés

tr/gw hgy

1981. február 5.

a meteorológiai intézet jelenté február 5-én, csütörtökön este:

szeles idő

a várható időjárás az ország területére péntek estig: változóan felhős idő várható, szórványosan futó hózáporral. az északnyugati-északi szelet többfelé erős lökések kísérik. a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1 plusz 6 fok között lesz. /mt1/

- . -

bb 19. / ilter türkmen csütörtöki.....3. folyt.

felhasználható 19.30 órakor

este puja frigyes a külügyminisztérium vendégházában diszvacsorát adott ilter türkmen tisztelerére.

a török diplomácia vezetőjének csütörtöki programján részt vett rosta lászló, a magyar népköztársaság ankarai nagykövete, illetve oguz gökmen. /mt1/

- . -

18.48/ny

190

bb 55. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától
zárásig

ny hgy

1981. február 5.

- 28. közlekedési szakszervezet kv
- 29. zalavári miklós halála
- 30. gyulai gál ferenc temetése
- 31. a minisztertanács ülése
- 32. nők foglalkoztatása, iskolázottsága
- 33. zöldségtermesztési tanácskozás
- 34. szentesi szegfűk
- 35. külkereskedelmi sajtótájékoztató
- 36. kneb vizsgálat- minisztertanácsai háttér
- 37. baranya-megyei kisz védnökség
- 38. pedagógus szakszervezet kv
- 39. barlangfürdő
- 40. óvoda
- 41. korom mihály látogatása baranyában
- 42. veszprém megyei tanácskozás
- 43. mérnökképzési tanácskozás
- 44. csehszlovák szakszervezeti küldöttség
- 45. nyolcak és aktivisták- kiállítás
- 46. természetvédelmi területek
- 47. koncz gábor sikere
- 48. tóvári tóth istván kiállítás
- 49. fafaragások
- 50. üdvözlő távirat
- 51. állami hangversenyzenekar
- 52. környezetvédelmi megállapodás
- 53. kiállítás
- 54. időjárás
- 55. hírjegyzék

/mti/

v é g e .

kszült az mti belpolitikai főszerkesztőségében.
a főszerkesztőség vezetője: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, halasi györgy.

21.00/ny.

-38-

215

60.008/8

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. február 6. péntek

bb. 1. korszerűsítve, bővítve ősszel ismét megnyílik a felszabadulás téri csemege

i/kf/mm/pp/gw hgy

1981. február 6.

meg kell gyorsítani az átalakításokat, a tatarozásokat - hangsúlyozta a legutóbbi országos tanácskozáson a belkereskedelmi miniszter, aki türehetetlennek minősítette azt, hogy például a felszabadulás téri csemegeüzlet évek óta zárva tart. a közönségnek is hiányzik a forgalmas csomóponton lévő üzlet, amelynek leragasztott kirakatüvegei mögött nem nagyon látható, hogy dolgoznak, a sarkon az épület falához támasztva hetek óta állnak felhasználatlanul a bejárat szerkezetei.

a csemege vállalat központjában az mti munkatársának elmondották, hogy a belváros ellátásából a vállalatnak is hiányzik az üzlet, amely az 1979. májusi bezárásáig havi 5.5 millió forintos forgalmat bonyolított le. az elavult, elhanyagolt üzlet rekonstrukcióját hosszú időre tervezték, miután teljes közműhálózat - víz, villany, fűtés - cserére szorul és szigetelésre a nedves pinceraktár. a munka kezdete egy évet „csuszott”, kivitelező hiányában.

/folyt.köv./

- 1 -